

Erbarm Dich mein, o Herre Gott

BWV 271

Componist

Johann Sebastian Bach – 1685-03-21 Eisenach D – 1750-07-28 Leipzig D

Registratie en uitvoering

Michael Wolfgang Beuger

Zwelwerk

Schalmei 4'

Septiem 1-1/7'

Octaaf 4'

Zweltrede Maximaal

Hoofdwerk – beide handen – begeleiding

Quintadeen 8'

Pedaal – solostem – 1 octaaf lager gespeeld

Zwelwerk → Pedaal

Stemming + Stijl + Intonatie + Akoestiek

427 Hz Divine-9

Historisch + Standaard

Ede, Oude Kerk

Nagalm 5 seconden – Maximaal

Luisterpositie Midden

Opname – erbarmdich.mp3

Datum 2018-01-13

Duur 05:02 minuten

Stereo MIDI per kabel van orgel naar pc

Toelichting

Johann Sebastian Bach was veelzijdig, professioneel, geniaal, virtuoos, technisch betrokken, modern voor zijn tijd en innovatief. Terecht werd zijn werk hogelijk gewaardeerd door latere componisten zoals Felix Mendelssohn Bartholdy, Frédéric Chopin en Max Reger.

Dit stuk is vrij gemakkelijk om te spelen, maar zeer moeilijk om mooi te spelen. Ik vond verschillende uitvoeringen op You Tube. Sommige met pedaal. Terwijl de componist het werk heeft bedoeld voor uitsluitend manueel. Er staat dan ook [Manualiter](#). Soms wordt de solostem op hetzelfde klavier gespeeld als de begeleiding. Aparte solostemmen hoor je met of zonder tremulant. Ik gebruik authentieke bladmuziek met twee notenbalken, maar daarvan af vind ik het moeilijk om de bassen op het pedaal te spelen. Ik heb bladmuziek gezien met een derde balk voor het pedaal en een vierde balk voor de solostem.

Op de bijzetting in Delft van Prins Claus werd dit werk zeer fraai – wel wat snel – op het orgel vertolkt. Met solostem en zonder tremulant. Het stuk is ook een van de 12 demo songs die op mijn orgel staan. Met Dulciaan 8' plus Roerfluit 8' zonder tremulant als solo. En als begeleiding Holpijp 8', wat ik nogal mager vind klinken. En de bassen op het pedaal met Gedekt 8' en Subbas 16'.

Ik houd van een duidelijk uitkomende solostem zonder tremulant. Maar zelfs met mijn grote handen lukt dat moeilijk op uitsluitend manualen. Of ik moet af en toe met de rechterhand op twee klavieren tegelijk spelen, wat ik behoorlijk lastig vind. Ook houd ik van zorgvuldig gedoseerd portato met akkoorden die er dankzij nagalm fraai inhakken, zoals in een favoriete You Tube uitvoering. Deze strakke speelwijze onderstreept de strenge godsbeleving, waarvoor in het tijdperk van de componist weinig alternatief voorhanden was.

De bassen op het pedaal spelen, beviel mij toch niet. Ik had de neiging telkens één basnoot te spelen tegen twee akkoorden van de handen. Na veel luisteren en experimenteren heb ik gekozen voor een gewaagde oplossing. Gevoelig maar zeer strak. Met de solostem op het pedaal. Die dan noodgedwongen 1 octaaf lager wordt gespeeld. Maar dit wordt gecompenseerd door het pedaal 1 octaaf hoger te registreren. Met de toegevoegde Septiem klinkt de solostem extra indringend. Vooral met de fraai aanblazende Quintadeen in de begeleiding. Dankzij de vele modulaties biedt de Divine-9 stemming extra meerwaarde aan deze uitvoering.